

**DN. DVRANDI|| à Sancto Portiano, in Senten=||tias
Theologicas Petri Lombardi|| Commentariorum libri||
quatuor.||**

Durandus <de Sancto Porciano>

Antverpiæ, 1567

Quæstio prima. Vtrum omnia sint ex charitate diligenda.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72607](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-72607)

Magistri Durandi de
fecte prout totalitas vel perfectio excludit oem defectum
sed illud vel dictum est non cadit sub precepto, potest tam
totaliter diligere totalitate excludente omne repugnans &
contrarium, & hoc sufficit ad impletionem precepti.

Sententia huius distinctionis. XXVIII.
in Generali & Speciali.

HIC potest queri. Superius Magister determinauit de Charitate secundum se. Hic determinat de numero diligendorum. Et diuiditur in tres. Quia primo ostendit ad quos se extendit preceptum charitatis quoad homines. Secundum quoad angelos ibi, oritur autem hic de angelis quarto. Tertio ex dictis elicit quandam distincti onem ibi, hic notandum est. Prima in duas. Primo determinat veritatem. Secundum responderet curd dubitationi ibi hic videtur Aug. Haec est sententia in generali.

2 IN Speciali sic procedit, & quare vtrum alio man dato dilectionis proximi precipiam diligere nos totos & totum proximum quantum ad animam & corpus, & dicit qd sic, nam secundum Aug. de doctrina Christiana qua tuor ex charitate sunt diligenda vnu est supra nos scilicet Deus, aliud quod nos sumus. Tertium est qd est iuxta nos, scilicet proximus. Quartum est quod est infra nos scilicet corpus proprii. De nobis & corpore nostro non oportuit dare mandati, quia ad hoc naturaliter inclinatur. Tunc super hoc mouer dubitationem, quia secundum predicta non tenemur ex precepto diligere nos & corpus nostrum si nullum est preceptum de hoc datum quod bene contradiceret primo dicto scilicet qd sunt quatuor ex charitate diligenda. Responderet qd nosipos & corpus nostrum tenemur ex precepto diligere, sed non oportuit de hoc speciale preceptum dari, quia sufficienter intelligitur in precepto de dilectione proximi, cum dicuntur diligere proximum tuum sicut teipsum, & hoc declarat in litera. Postea quare vtrum mandatum de dilectione proximi se extenderat ad angelos, & responderet quod est, quod probat per parabolam de fauciato Luc. 10. vbi dicitur quis tibi videtur esse proximus illi qui incidit in latrones. Et subditur qui fecit misericordiam in illum. Cum enim angeli nobis exhibeant multa beneficia, patet quod ipsi sub nomine proximi includuntur. Et etiam Christus secundum quod homo est, (Quia inquantum Deus, est supra nos & proximum) diligendus est. Ultimum ponit quandam distinctionem de proximo ut patet in litera.

QVÆSTIO PRIMA.
Vtrum omnia ex charitate sint diligenda.

Thom. 2. 2. q. 25.

Circa distinctionem istam primo queritur vtrum omnia ex charitate sint diligenda. Et videtur quod sic, quia per charitatem conformantur dilectiones dei. Sed Deus diligit omnia quae sunt, vt habetur Sap. 11. ergo nos debemus ex charitate omnia diligere.

2 Itē charitas correspōderet fidei, sed per fidē cognoscimus oīa, vel cognoscere possumus prout omnia possumus haberi per revelationē diuinā cui fides innititur, ergo videtur quod per charitatem diligenda sunt omnia.

3 IN CONTRARIUM est quod dicit Aug. in litera qd illa sola sunt ex charitate diligenda que nobis societate quadam referuntur in deū, sed non omnia sunt talia, sed solum creature rationales, ergo &c.

4 RESPONSO. Videnda sunt duo. Primum est quod non omnia sunt ex charitate diligenda, sed solum Deus & creature rationales. Secundum est qd non omnes creature rationales sunt ex charitate diligendæ, quia non dammati, sive angeli sive homines.

5 Quantum ad primum aduertendum est qd licet pro prium sit charitatis ponere in actu amoris rationē meriti nihilominus tamen ipse actus diligēdē deum magis respiicit amorem amicitiae qd amorem concupiscentie, nec est in diligendum istos amores esse duos actus, sed unicum quidupliciter nominatur secundum duplex obiectū. Cū enim amare sit velle bonum alicui, iste actus respectu illius cui bonū volumus propter se dicitur amor amicitiae, bonum autem quod ei volumus dicitur amari amore concupiscentiae. Et quia perfectior est amor quo quis a se amatur propter se quam ille quo quis amatur propter aliud, ideo charitas

Sancto Porciano

quæ summa perfectio est in actu diligendi magis respici amorem amicitiae qd concupiscentie, immo illum non respicit nisi quia ad alium ordinatur.

6 Ex hoc potest duplicitate argui ad probandum propositum. Primo sic, ad illum non habetur propriæ charitas ad quē non potest haberi amor amicitiae, sed ad irrationalē creaturas non potest haberi propriæ amor amicitiae, ergo nec charitas. Minor patet, quia propriæ non habetur amor nec amicitiae nisi ad illud cui volumus bonum propter se. Creaturis autem irrationalibus nihil tale volumus, sed totidem nos referimus, non enim volo bonū sed vimā propriū vnu, sed propter me, vel propter amicum. Et sic est de omnib. aliis quia nos sumus quodāmodo sine omnib. vt dicitur. 2. Phys. ergo &c. Secundo patet id & ex eadem radice sic. Amor amicitiae attenditur secundum aliquā cōmunicationem in vita, sed nulla creatura irrationalis habet nobiscum cōmunicare propriæ in vita, quia talis cōmunicatio cōsistit in cōmunicatione operū vite. Creaturæ autem irrationalē propriæ non agunt, sed magis aguntur, ergo ad ipsas propriæ non est amor amicitiae, quare nec charitas. Amor tanē talis includit in amore charitatis in quantum ex charitate aliquā diligimus cui talia volumus sive sunt spūia bona vt virtutes, sive corporalia vt res exteriores.

7 Secundum patet. s. qd ad damnatos homines vel an gelos non habent propriæ charitas. Primo quia charitas fundatur super cōmunicationē vite beatę habent, vel possibilis haberi. Sed damnati sive hoies, sive angelii non possunt nobiscum in illa vita cōmunicare, ergo non sunt ex charitate diligendi. Secundo, quia sicut amor ciuilis fundatur super virtutes acquisitas, sic amor charitatis super virtutes infusas vt nate sunt ad beatitudinem perdure, sed ad illos qui non habent virtutes ciuilis & iam sunt in malitia obdurate adeo vt sint incurabiles est solūda amicitia secundū Arist. Ethic. ergo ad damnatos homines, vel angelos qui sunt totaliter obstinati nec reverti possunt ad statum virtutis & vite & supernaturalis non est habendum amor charitatis.

8 Ad primū arg. dicendum qd Deus diligit omnia vobis oībus aliiquid bonū, sed non bonū gratiæ vel gloriæ in cuius cōmunicatione fundatur amor charitatis. Et ideo non debemus omnes ex charitate diligere, sed solum illos qui sunt capaces gratiæ & gloriæ, nec in hoc diuerterimus à forma dilectionis diuinæ.

9 Ad secundum dicendum quod non est simile de fide que pertinet ad cognitionē & de dilectione charitatis, quia cognitione potest se extenderē ad omnia bona & mala, dilectionē autem non nisi ad bona. Et dilectio charitatis non est nisi ad illos quibus bona gratiæ & gloriæ sunt cōmunicabilia. Et haec sunt inter creaturas, solum rationales beatæ, vel in via existentes.

QVÆSTIO SECUNDA.

Vtrum homo ex charitate debeat diligere seipsum.

Thom. 2. 2. q. 25. ar. 4.

Secundo queritur vtrum homo ex charitate debeat diligere seipsum. Et arguitur qd non, quia secundū Greg. in quadā homilia, charitas minus qd iner duos se habeti non potest, sed eiusdem ad seipsum non est realis dualitas, ergo eiusdem ad seipsum non est charitas.

z Item nihil pertinet ad charitatem est vituperabile, sed amare seipsum est vituperabile secundum illud. Tim. 3. In nouissimis instabant tēpōa periculosa & erit homines seipso amantes, ergo nullus potest seipsum ex charitate diligere.

3 Ad idem est quod. 1. Cor. 13. qd charitas non querit quae sua sunt, sed diligere se est querere quae sua sunt. Cū diligere se sicut vnu bonum sibi, ergo nullus potest ex charitate diligere se.

4 IN CONTRARIUM est quod dicitur Leui. 18. diligēs amicum tuum sicut seipsum. Sed amicos diligimus ex charitate, ergo & nosipos.

5 RESPONSO. Circa questionem istam videntur duo. Primum est an aliquis seipsum possit ex charitate diligere. Secundū est de numero diligēdē ex charitate que ponuntur in litera an sufficienter assignetur.

6 QVANTVM ad primum aduertendum est quod nullus dubitat an homo seipsum diligat. Cum enim diligere